ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Ринок фінансових послуг»

на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Фінанси і кредит»
Спеціальність	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

Яріш Олена Валентинівна
к.е.н., доцент
завідувач кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	0660904790
Електронна адреса	yarishhelen2@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://fin.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних знань і практичних навичок у студентів з управління фінансами за участі фінансових посередників і функціонування ринку фінансових послуг загалом та окремих його сегментів.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання завдань для самостійної роботи; підготовка доповідей з підготовкою рефератів та їх обговорення; підготовка наукових тез та статей; підготовка доповідей та учать у роботі студентського наукового гуртка «Світ фінансів»; тестування; поточні модульні роботи. Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність базових знань щодо організації та функціонування банківської системи, діяльності у сфері страхування та інвестування.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
• використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності (ПР01); • відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування (ПР04); • застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового, інвестиційного менеджменту	• вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК04); • здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК05); • здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності (СК01).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
для прийняття рішень (ПР11); • обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування, фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів (ПР12).	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та організаційні основи функціонування ринку фінансових послуг		
Тема 1. Ринок фінансових послуг	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 1. Підготувати реферат на тему «Фактори формування попиту на фінансові послуги та їх пропозиції в Україні за сучасних умов».
Тема 2. Поняття фінансового посередництва, його класифікація	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 2. Підготувати реферат на тему «Напрями взаємодії фінансового та реального секторів економіки».
Тема 3. Інституціональна структура ринку фінансових послуг	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 3. Підготувати реферат на тему «Веб-інститути ринку фінансових послуг».
Тема 4. Сегментарна структура ринку фінансових послуг	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 4. Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 5. Інфраструктура ринку фінансових послуг	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 5. Підготувати реферат на тему «Напрями розвитку інфраструктури ринку фінансових послуг в контексті процесу діджиталізації». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 6. Державне регулювання та саморегулювання ринку фінансових послуг	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 6. Підготувати реферат на тему «Реалізація Базельських принципів на сучасному етапі розвитку в Україні». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Модуль 2. Зміст фінансових послуг і порядок їх надання		
Тема 7. Фінансові послуги на ринку грошей	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 7. Підготувати реферат на тему «Сучасні форми діджиталізації фінансових послуг на ринку грошей». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 8. Фінансові	Перевірка домашнього завдання;	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
послуги на валютному ринку	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 8. Підготувати реферат на тему «Валютні операції на ринку Forex».
Тема 9. Фінансові послуги на фондовому ринку	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування..	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 9. Підготувати реферат на тему «Сучасний рівень діджиталізації фондового ринку». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).
Тема 10. Фінансові послуги з управління ризиком	Перевірка домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Опрацювати навчальні завдання та виконати тести для самоконтролю знань передбачені дистанційним курсом до теми 10. Підготувати реферат на тему «Система оцінки ризиків фінансових операцій». Підготувати доповідь для участі у студентському науковому гуртку «Світ фінансів» (за тематикою, передбаченою планом його роботи).

Інформаційні джерела

Основні:

1. Концепція відкритого банкінгу в Україні. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Open_banking_conception_NBU_2023.pdf?v=7
2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. № 1105-XIV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text.
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. № 1533-III зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text.
5. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058- IV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text.
6. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text.
7. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 р. № 1953-IX зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text.
8. Про Державний бюджет України на (поточний) рік: Закон України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/
9. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV зі змінами та доповненнями: Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3480-15.
10. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15 липня 2021 р. № 1667-IX / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#Text
11. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sectoru_ua.pdf
12. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini
13. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp
14. Фінансова фортеця України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_NBU.pdf?v=7
15. Гудзь Т.П. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Ринок фінансових послуг». Полтава: ПУЕТ, 2019. URL: http://www2.el.puet.edu.ua/wk/course/view.php?id=1269

Додаткові:

1. Гасій О.В., Скорба О., Рошко Н. Вплив інтернет-банкінгу та мобільних додатків на зручність та доступність банківських послуг для клієнтів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 59. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-100
2. Глущенко Ю. А., Яріш О. В. Передумови реформування та перспективи розвитку податкової системи України. *Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 березня 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2024. С. 175-179. URL: http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13762

3. Гудзь Т.П., Герчіков М.О. Банківська система України в умовах війни. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2023. №1/2. С. 53-58. URL: http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/12822
4. Прасолова С.П. Порівняльна оцінка конкурентної позиції вітчизняних та іноземних банків на ринку України: актуальні аспекти. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки».* 2021. №1(102). С.51 - 60. URL:: http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/46/40
5. Прасолова С.П., Яріш О.В. Теоретико-прикладний аспект забезпечення фінансової стабільності банківської системи України на основі ефективного функціонування трансмісійного механізму. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»,* 2023. Випуск 3 (109). URL : http://puet.poltava.ua/index.php/economics/issue/archive
6. Трусова Н.В., Нестеренко С.А., Якушева І.Є. та ін. Фінансовий ринок. Навчальний посібник. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.
7. Фінансове посередництво: навч. посібник / за заг. ред. доц. Юрія Е.О. Чернівці. Чернівецький нац. ун-т, 2018. 344с. URL: https://drive.google.com/open?id=1rU_8UqgMhuHuWf4sCyiE6ER8iGPc9CO8
8. Харабара, В., Грешко, Р., & Третякова, О. (2023). Криптовалюта як явище нової фінансової інфраструктури: теоретичні передумови виникнення. *Молодий вчений*, 2 (114), 134-139. https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-2-114-25
9. Яріш О.В. Оптимізація податкового навантаження інститутів спільного інвестування та їх інвесторів: вітчизняний та зарубіжний досвід. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки».* Полтава: ПУЕТ, 2018. № 5. С. 119-124.
10. Яріш О., Карачковська П. Трансформація фінансового ландшафту України в умовах війни. *Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління* : матеріали XII Міжнародної науково-практичної Інтернет - конференції. ПУЕТ, 17-18 листопада 2022 р. С.98-100 http://www.ek.puet.edu.ua/files/tes-ectoday22.pdf
11. Яріш О.В., Воробйова О. Відкритий банкінг як напрям підвищення рівня фінансової інклюзії в Україні. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти*: матеріали XXI Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди Дня працівників статистики (м. Київ, Інтерсервіс, 2023). С. 272-275. URL: http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13857
12. Яріш О.В., Рижков А.В. Роль штучного інтелекту та машинного навчання у цифрових ініціативах фінансових установ. *Розвиток соціально-трудових відносин та міжкультурної комунікації в умовах змін* : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава (Україна). м. Валенсія (Іспанія), 11–15 вересня 2023 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної, Л. В. Степанової. Полтава : ПУЕТ, 2024. 114 с. (С. 111-114) URL:http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13836
13. Яріш О.В., Погорілко І. Розвиток ринків капіталу в контексті фінансової безпеки України під час війни. *Розвиток соціально-трудових відносин та міжкультурної комунікації в умовах змін* : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава (Україна) м. Валенсія (Іспанія), 11-15 вересня 2023 року) / за заг. ред. Т. А. Костишиної, Л. В. Степанової. Полтава : ПУЕТ, 2024. 114 с. (С. 109-111) URL:http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/13873
14. Khutorna M., Zaporozhets S., Tkachenko Y. Central banks' digital currencies: world trends and prospects in Ukraine. 2021. № 61. P. 123–134. DOI: https://doi.org/10.26565/2524-2547-2021-61-12
15. Yarish O. Introduction of the central bank's digital currency: global trends and prospects in Ukraine. Improvement of the financial and credit mechanism for ensuring innovative development of the agricultural sector of economy, rural territories of Ukraine and countries. P.I. 2022. C.167-168.
16. Yarish O, Prasolova S. (2023). Comparative assessment of the basic factors of financial and economic restoration of global competitiveness of Ukraine in the post-war period. Economy and Market Communication Review - ?asopis za ekonomiju i tr?i?ne komunikacije. International scientific journal of the College of modern management of Pan-European University «Apeiron» in Banja Luka, Godina/Vol. XIII. №1. P. 164-180 URL :https://emc-review.com/sites/default/files/EMC-XIII-broj-1.pdf.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Законодавство України; Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua
3. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: http://www. imf.org
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: http://www.minfin.gov.ua
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: http://www.bank.gov.ua
6. Офіційний сайт Світового банку. URL: http://www.worldbank.org
7. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:https://www.nssmc.gov.ua/

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Положення про організацію освітнього процесу https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf
Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf
Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf
Політика вирішення конфліктних ситуацій:
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/
Політика підтримки учасників освітнього процесу:
Психологічна служба: http://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet/
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/
Уповноважений з прав корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/
Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/

Оцінювання

Види робіт	**Максимальна кількість балів**
Модуль 1: перевірка домашнього завдання (9 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів), поточна модульна робота (10 балів)	45
Модуль 1: перевірка домашнього завдання (9 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів), поточна модульна робота (10 балів)	45
Участь в предметних олімпіадах, наукових гуртках, наукових студентських конференціях	10
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни